

ferne i dette Dieblit sidde inde med, gjør det den modfatte Virkning paa mig, thi det er for mig en Opfordring til at holde saa meget stærkere paa ethvert Middel, hvorved vi kunne faae Banker og Sparekasser flikte fra hinanden. Hvad der forundrede mig meget hos det ærede Medlem, var, at han ikke vilde erkjende, at Udvalget har gjort Noget for Sparekassernes Bedkommende for at hindre dem i at øve Bankvirksomhed. Jeg forstaar aldeles ikke, hvorledes det ærede Medlem kan mene, at Regeringsforslaget i den Henseende gik videre end Udvalgets Forslag, thi det er ganske urigtigt, netop det Modfatte er Tilfældet. Det, der stod i Regeringsforslaget, var visse Regler for Sparekassensublaan i faste Giendomme, Anbringelse af deres Midler i offentlige Værdpapirer o. desl., men hvad Sparekasserne ellers vilde gjøre, var aldeles frit, de kunde efter Regeringsforslaget drive Regelomsætning ligesaa meget, som de vilde; det var der ikke Nogetsomhelst til Hinder for. Udvalget derimod har grebet Sagen mest praktisk an ved at udelukke dem fra Regelomsætning. Uers gad jeg dog ogsaa nok vide, hvad det er, de ærede Medlemmer overhovedet mene ved, at en Sparekasse driver Bankvirksomhed. Tænte de derved paa enkelte særegne Transaktioner, paa en særegen Anbringelsesmaade for dens Midler? Jeg kjender ikke Noget, hvorom man kunde sige: Dette er Bankvirksomhed, dette er Sparekasservirksomhed. Jeg tror ikke, man kan drage Grændsen paa anden Maade, end stet er i Udvalgets Betænkning, nemlig, at Sparekasservirksomhed er den Pengeomsætningsvirksomhed, som drives, uden at der derved tilsigtes Fordel for Aktionærer, Garanter osv., medens Bankvirksomhed er det Modfatte. Naar det ærede Medlem tror, at Sparekasserne for Fremtiden ville kaste sig over Bankvirksomhed, er den Frygt ganske ugrundet. Hvori bestaar Faren ved Bankvirksomhed? Netop deri, at der drives en vis Art Pengeomsætning for Gevinstens Skyld, for at naae det størst mulige Udbytte. Naar den samme Virksomhed drives af Sparekasser uden den Hensigt at naae det størst mulige Udbytte, og uden at de Bedkommende enten personligt eller paa Aktionærernes Vegne ere interesserede deri, kan det virkelig slet ingen Fare have. Det er Noget, jeg ikke i mindste Maade frygter for, at en Sparekasse skal gjøre; thi Faren ligger slet ikke i den enkelte Transaktions Bestaaenhed, men i Transaktionens Formaal og hele Tendents. Jeg skal endnu til dette Punkt sige, at, naar Udvalget er blevet enigt om at udelukke Sparekasser fra Regelbiskontering, er det Noget, der vil faae Betydning ikke blot for fremtidige Sparekasser, thi jeg er overbevist om, at, efter at det er sat ind her i Loven, ville de forskjellige Sparekasser, naar de skulle til at revidere og indsende deres Vedtægter, ikke skrive i disse Vedtæg-

ter: Det er desuden vort Formaal at drive Regelomsætning. Thi de vilde ikke kunne hævde sig som Sparekasser, efter at vi havde faaet denne Lov, naar de dreve Regelbiskontering. Jeg skal ikke opholde mig ved, at det ærede Medlem for Fredensborg (Sage) mente, at vi, som førte disse liberale Talemaader i Munden, i Virkeligheden, naar det kom til Stykket, viste os meget illiberale. Det er mig en Krøst, at denne Anke ikke rammer mig personlig, men at jeg deler den med den høitæredede Minister, det ærede Medlem fra Skjelskør (Hollstein-Holsteinborg) og det ærede Medlem fra Frederikshavn (Bogelius). Dette er i alt Fald Noget, som ikke gjør denne Anke stærkt rammende overfor mig personlig. Men jeg vil derhos sige til det ærede Medlem, at disse liberale Talemaader ikke høre os til. Det er det ærede Medlem og hans Venner, som endnu have alle den gamle Liberalismes Talemaader; men det er Noget, som vi have været færdige med allerede for længe siden. Jeg tror, at, naar det ærede Medlem kommer til at faae Leilighed til at høre noget Mere paa os, saa vil han komme til Erkjendelse af, at vi overalt, hvor Friheds og Lighed staa imod hinanden, foretrække Ligheden, og at overalt, hvor Samfundet og den Enkelte staa overfor hinanden, holde vi med Samfundet. Dette, tror jeg, er lige i Modfatning til Liberalismens Talemaader. Der er endnu eet Punkt, hvor jeg maa gjøre en Bemærkning imod det nævnte ærede Medlem. Det ærede Medlem klagede over, at vi her tilsigtede at trykke Renten, og at vi dermed forurettede Smaafolk, hvilket det ærede Medlem ikke kunde være med til (Modsigelse). Saaledes forstod jeg det ærede Medlem, og jeg vil dertil for mit Bedkommende sige, at, dersom det kunde lykkes — hvilket imidlertid er en meget vanskelig Ting — at holde Renten her i Landet nede indenfor en passende Grændse, saa tror jeg, at det vilde være en meget nyttig Bestræbelse. I vort Naboland, Norge, høre vi jo i dette Dieblit nogen Klage med Hensyn til Sparekasserne, en Klage, som jeg tror, at vi have Grund til at lægge os paa Hjerte. De have derovre omtrent forholdsvis ligesaa mange Sparekasser, som vi have her, idet de have 300 Sparekasser med 150 Millioner R. Indskud, men man er derovre stillet saa uheldig, at den ordinære Sparekasserente for Dieblittet er 5 pCt., og Ublaansrenten er som Følge deraf 6 à 7 pCt. Den Omstændighed, at de derovre i høi Grad vaande sig under denne Nagerrente, tror jeg, at vi have godt af at lægge os paa Hjerte her, men, hvad der i alt Fald er sikkert, er, at vi ingenlunde bør være med til et Foretagende, som kunde friste Folk til at sætte Renten højere op. Hvis vi gjorde det, da tror jeg, at vi gjorde Smaafolk den værste Fortræd og Skade, som vi overhovedet kunde gjøre dem paa dette Omraade. Men navn-